

ความสัมพันธ์ระหว่างแบบผู้นำกับการจัดการความขัดแย้งของ
ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครพนม
The Relationship between Leadership Styles and Conflict
Management of Administrators in Basic Educational
Schools Nakhon Phanom Province

กมลชนก ศรีวงศา,¹ วรวุฒิ อินทนนท์² และ ประยูร เทพพิทักษ์ศักดิ์³
Kamonchanok Sriwongsa,¹ Worawut Inthanon² and Prayun Theppitaksak³

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

² D.P.A. (Doctor of Public Administration) อาจารย์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

³ Ed.D. (Educational Administration) อาจารย์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแบบผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครพนม 2) ศึกษาการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครพนม 3) เปรียบเทียบแบบผู้นำและการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามประเภท และขนาดของโรงเรียน 4) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแบบผู้นำกับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 5) พยากรณ์การจัดการความขัดแย้งของผู้บริหาร โดยใช้ ตัวแปรแบบผู้นำของผู้บริหารเป็นตัวพยากรณ์ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 319 คน ได้มาโดยสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.24–0.70 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90 สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1) แบบผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดนครพนมเป็นแบบมิตรสัมพันธ์ 2) การจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นแบบการร่วมมือ 3) ผลการเปรียบเทียบแบบผู้นำตามประเภทและขนาดโรงเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยแบบผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสูงกว่าโรงเรียนขยายโอกาสและมัธยมศึกษา โรงเรียนขนาดเล็กสูงกว่าโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ และผลการเปรียบเทียบการจัดการความขัดแย้งตามประเภทและขนาดโรงเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสูงกว่าโรงเรียนขยายโอกาสและมัธยมศึกษา โรงเรียนขนาดเล็กสูงกว่าโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ 4) แบบผู้นำกับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวก ทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 5) แบบผู้นำที่สามารถพยากรณ์การจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดนครพนมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ แบบผู้แยกตัว แบบผู้เสียสละและแบบมิตรสัมพันธ์

คำสำคัญ : แบบผู้นำ / การจัดการความขัดแย้ง / ความสัมพันธ์ / ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ABSTRACT

The purposes of this study were : 1) to investigate the leadership style of administrators in basic education schools under Nakhon Phanom Province, 2) to investigate the conflict management of administrators in basic education schools under Nakhon Phanom Province, 3) to compare the leadership style and the conflict management of administrators in basic education schools under Nakhon Phanom Province classified according to status and school classes, 4) to examine the relationship between leadership styles and conflict management of administrators in basic education schools under Nakhon Phanom Province, and 5) to aspect individualized the conflict management of administrators. A sample of study selected by stratified random sampling comprised 319 school administrators. The instrument used was a 5-rating scale questionnaire whose discrimination power values ranged between 0.24 and 0.70 and reliability value was 0.90. Statistics used to analyze data were percentage, mean, standard deviation, one way ANOVA, simple correlation, and multiple regression analysis.

The result of this study were as follows : 1) the leadership style of administrators in basic education schools under Nakhon Phanom Province, as a whole, was related; 2) the conflict management of administrators in basic education schools under Nakhon Phanom Province, as a whole, was by using a collaboration; 3) to compare the leadership style classified according to status and school classes by overall and individual aspect of leadership styles of primary school, expand opportunities school and high school were significantly different at the .05 level. The primary school appeared more than those of expand opportunities school and high school. The small size school appeared more than those of medium and large size; to compare the conflict management classified according to status and school classes by overall and individual aspect of conflict management of primary school, expand opportunities school and high school were significantly different at the .05 level. The primary school appeared more than those of expand opportunities school and high school; 4) There were a positive relationship between leadership styles and conflict management of administrators were significantly different at the .01 level; 5) The leadership styles in the aspect of individualized separated, dedicated and related styles could statistically significant predict conflict management were significantly different at the .01 level.

Keywords : Leadership Style / Conflict Management / Relationship / Administrators in Basic Educational Schools

บทนำ

การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญของชาติและสังคม ชาติไหนประเทศไหน มีการจัดการศึกษาที่ดี ประชาชนได้รับการศึกษาย่อมทำให้ประเทศมีความเจริญรุ่งเรืองตามไปด้วย อย่างไรก็ตามการจัดการศึกษาที่ดีมิใช่ทำให้มีความรู้ความสามารถทางวิชาการเท่านั้น แต่จะต้องปลูกฝังให้คนในประเทศมีคุณธรรมควบคู่ไปด้วย จึงจำให้ประเทศและสังคมมีความสุขอย่างแท้จริง แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2552 - 2559 มีวัตถุประสงค์ให้มีการพัฒนาคนอย่างรอบด้านและสมดุลเพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนา สร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรมภูมิปัญญาและการเรียนรู้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2553) หากวิเคราะห์โดยรวมแล้วปัจจัยการขับเคลื่อนที่สำคัญ

อยู่ที่องค์กรฐานล่างทางการศึกษาคือโรงเรียนหรือสถานศึกษาเป็นประการสำคัญ ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษาจะต้องมีความสามารถรอบด้าน นอกจากจะมีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการ มีวิสัยทัศน์ในการบริหารการศึกษาให้ทันสมัย การเปลี่ยนแปลง มีภาวะผู้นำ มีมนุษยสัมพันธ์เป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้องและมีความเป็นประชาธิปไตยเพื่อนำไปสู่การปฏิรูปการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทุกคนมีความรู้ ความสามารถ บุคลิกภาพและคุณสมบัติตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างแท้จริง (ปรีชา เจริญสมทร์. 2553)

สถานศึกษาเป็นอีกองค์กรหนึ่งในสังคมที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงความขัดแย้งได้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ความเข้าใจในปัญหาความขัดแย้ง ตลอดจนมีประสบการณ์ในการแก้ไข

ปัญหา รู้จักใช้ภาวะผู้นำในการสร้างศรัทธาและความไว้วางใจจากบุคลากร ประยุกต์ใช้หลักการบริหาร หลักศาสนา จิตวิทยา มีคุณธรรมและปราศจากอคติในการบริหารงาน หากผู้บริหารสถานศึกษาบริหารความขัดแย้งไม่เหมาะสม ความขัดแย้งอย่างหนึ่งจะนำไปสู่ความขัดแย้งอย่างอื่นได้ ซึ่งจะเป็นปัญหาต่อการปฏิบัติงานในสถานศึกษาอย่างมาก ปัจจุบันความขัดแย้งในสถานศึกษา มีมากขึ้นและมีแนวโน้มจะเพิ่มมากขึ้นทั้งด้านความถี่ และความรุนแรง ไม่ว่าจะเป็นความขัดแย้งระหว่างสถานศึกษากับองค์กรอื่นๆ หรือภายในองค์กร ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงแนวทางการจัดการศึกษาได้ส่งผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อลักษณะนิสัย อารมณ์ วิธีการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษา รวมทั้งการขาดแคลนทรัพยากรในการศึกษาและความหละหลวมของโครงสร้างการบริหารการศึกษา ยิ่งทำให้ความขัดแย้งมีความสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น หากผู้บริหารสถานศึกษาไม่มีความรู้ความเข้าใจและสามารถจัดการความขัดแย้งให้อยู่ในภาวะที่เอื้อต่อการดำเนินงาน ย่อมก่อให้เกิดความเสียหายต่อการบริหารงานในสถานศึกษาอย่างแน่นอน (จิตทามาศ เชื้อโฮม. 2553)

แบบผู้นำแต่ละแบบมีลักษณะ การแสดงออก และการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่ไม่เหมือนกันตลอดจนมีลักษณะความเป็นผู้นำต่างกันน้อยต่างกัน บางคนอาจยึดมั่นแบบผู้นำแบบใดแบบหนึ่งตลอดไป แต่บางคนอาจจะเปลี่ยนแปลงแบบผู้นำไปตามสถานการณ์ สิ่งแวดล้อม และตำแหน่งหน้าที่การงานที่รับผิดชอบโดยเฉพาะการบริหารงานในสถานศึกษา ทั้งนี้สถานศึกษาในจังหวัดนครพนมแบ่งเขตพื้นที่การศึกษาระดับประถมศึกษาแบ่งเป็น 2 เขตพื้นที่การศึกษา แยกเป็น 1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ได้แก่ อำเภอเมืองนครพนม อำเภอนาแก อำเภอเรณูนคร อำเภอปลาปาก อำเภอวังยาง และอำเภอธาตุพนม 2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ได้แก่ อำเภอนาทม อำเภอโพนสวรรค์ อำเภอนาหว้า อำเภอศรีสงคราม อำเภอท่าอุเทน และอำเภอบ้านแพง และเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ได้แก่ จังหวัดนครพนม และมุกดาหารการ ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจึงเป็นผู้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารงานให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาและต้องเผชิญกับสถานการณ์ทั้งที่เอื้ออำนวยและเป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานไม่ว่าจะเป็นความขัดแย้งระหว่างบุคลากรในโรงเรียนหรือความขัดแย้งระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษาทั้งทางตรงและทางอ้อม

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาแบบผู้นำและการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารในสถานศึกษา เปรียบเทียบแบบผู้นำและความสัมพันธ์ระหว่างแบบผู้นำกับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จังหวัดนครพนม เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพความเป็นผู้นำของผู้บริหารและพัฒนาวิธีการบริหารงานในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด

วัตถุประสงค์การวิจัย

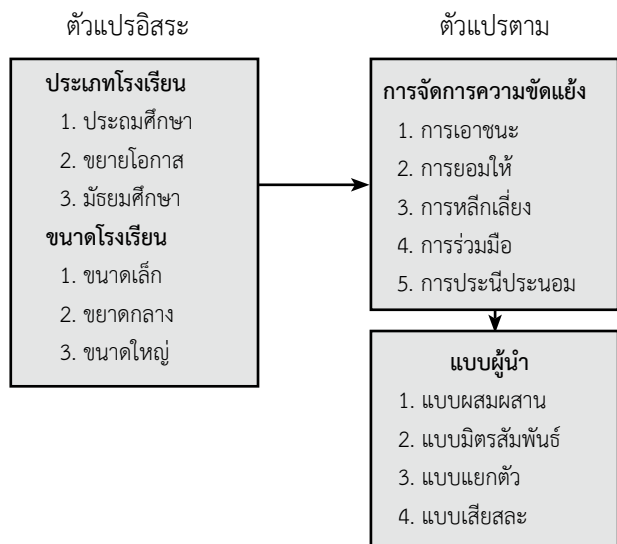
1. เพื่อศึกษาแบบผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จังหวัดนครพนม
2. เพื่อศึกษาการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จังหวัดนครพนม
3. เพื่อเปรียบเทียบแบบผู้นำและการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จำแนกตามประเภท และขนาดของโรงเรียน
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแบบผู้นำกับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน
5. เพื่อพยากรณ์การจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารโดยใช้ตัวแปรแบบผู้นำของผู้บริหารเป็นตัวพยากรณ์

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีสถานภาพต่างกันมีความคิดเห็นต่อแบบผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จังหวัดนครพนมแตกต่างกัน
2. ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีสถานภาพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จังหวัดนครพนมแตกต่างกัน
3. แบบผู้นำและการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารในประเภทโรงเรียนต่างกันและที่มีขนาดโรงเรียนต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน
4. แบบผู้นำมีความสัมพันธ์กันเชิงบวกกับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จังหวัดนครพนม
5. แบบผู้นำสามารถพยากรณ์การจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จังหวัดนครพนมได้

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแบบผู้นำกับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จังหวัดนครพนม ดังนี้ แบบผู้นำตามทฤษฎีของ Raddin William J. (1970) และการจัดการความขัดแย้งตามทฤษฎีของ Thomas and Kilmann (1987)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จังหวัดนครพนม ปีการศึกษา 2556 รวม 498 คน โดยแบ่งเป็นผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 368 คน ผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส จำนวน 79 คน และผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 51 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ปีการศึกษา 2556 ทั้งหมด 293 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 220 คน ผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส จำนวน 63 คน และผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 36 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ (Percentage) และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วยขนาดของโรงเรียน และประเภทของโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครพนม ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของ ลิเคิร์ต (Likert's Five Rating Scale) มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.24-0.70 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครพนม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณ 5 ระดับของ ลิเคิร์ต (Likert's Five Rating Scale) ได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.23-0.75 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้กับผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดนครพนม ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างระหว่างเดือนธันวาคม 2556-เมษายน 2557 จำนวน 293 ฉบับ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาและมีความสมบูรณ์ จำนวน 293 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ โดยนำผลการเลือกตอบ แต่ละคนมาแจกแจง และจัดกลุ่มตามแบบของ Raddin William J (1970) โดยจัดเป็น 4 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 พฤติกรรมผู้นำเป็นแบบผสมผสาน

กลุ่มที่ 2 พฤติกรรมผู้นำเป็นแบบมิตรสัมพันธ์

กลุ่มที่ 3 พฤติกรรมผู้นำเป็นแบบแยกตัว

กลุ่มที่ 4 พฤติกรรมผู้นำเป็นแบบเสียสละ

3. แบบสอบถามตอนที่ 3 วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ โดยนำผลการเลือกตอบแต่ละคนมาแจกแจง และจัดกลุ่มตามแบบของโทมัสและคิลแมนน์ (Thomas Kenneth W. And Kilmann Ralph H. 1987) โดยจัดเป็น 5 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 แก้ไขความขัดแย้งด้วยวิธีการเอาชนะ

กลุ่มที่ 2 แก้ไขความขัดแย้งด้วยวิธีการยอมให้

กลุ่มที่ 3 แก้ไขความขัดแย้งด้วยวิธีการหลีกเลี่ยง

กลุ่มที่ 4 แก้ไขความขัดแย้งด้วยวิธีการร่วมมือ

กลุ่มที่ 5 แก้ไขความขัดแย้งด้วยวิธีการประนีประนอม

4. นำคะแนนสรุปในพฤติกรรมผู้นำ/การจัดการความขัดแย้งแต่ละมาแบบวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จำแนกข้อมูลเป็นโดยรวม รายด้าน และรายข้อ นำเสนอเป็นตารางประกอบการบรรยาย โดยใช้เกณฑ์การแปลผลจากคะแนนเฉลี่ย

5. ใช้ F-test (One-way ANOVA) วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยจำแนกตามขนาดโรงเรียนและประเภทของโรงเรียน กรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test)

6. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product-moment Correlation Coefficient) ระหว่างแบบผู้นำกับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

7. วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อหาอำนาจพยากรณ์ของแบบผู้นำกับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. แบบผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครพนมโดยรวมเป็นแบบมิตรสัมพันธ์มากที่สุดรองลงมาคือแบบผสมผสาน แบบเสียสละและแบบแยกตัวน้อยที่สุด ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครพนมโดยรวมและรายด้าน

แบบผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. แบบผสมผสาน	3.68	0.57	มาก
2. แบบมิตรสัมพันธ์	3.96	0.67	มาก
3. แบบผู้แยกตัว	2.42	0.96	น้อย
4. แบบผู้เสียสละ	3.10	0.85	ปานกลาง
รวม	3.29	0.51	ปานกลาง

2. การจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครพนม โดยรวมเป็นการร่วมมือมากที่สุดรองลงมา คือ การประนีประนอม การยอมให้การหลีกเลี่ยง และการเอาชนะน้อยที่สุด ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครพนมโดยรวมและรายด้าน

การจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การเอาชนะ	2.43	0.94	น้อย
2. การยอมให้	3.10	0.94	ปานกลาง
3. การหลีกเลี่ยง	2.68	0.88	ปานกลาง
4. การร่วมมือ	3.68	0.95	มาก
5. การประนีประนอม	3.60	0.62	มาก
รวม	3.10	0.57	ปานกลาง

3. การเปรียบเทียบแบบผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครพนม จำแนกตามประเภทและขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังแสดงในตารางที่ 3 โดยโรงเรียนประถมศึกษาแบบผู้นำสูงกว่าโรงเรียนขยายโอกาสและโรงเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนขนาดเล็กมีแบบผู้นำสูงกว่าโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ ดังตารางที่ 4 -5

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบแบบผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครพนม

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
แบบผสมผสานระหว่างกลุ่มภายในกลุ่ม	17.50 75.88	2 290	8.75 0.26	33.65*	.00
รวม	93.38	292			
แบบมิตรสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มภายในกลุ่ม	10.80 121.02	2 290	5.40 0.41	13.17*	.00
รวม	131.82	292			
แบบแยกตัวระหว่างกลุ่มภายในกลุ่ม	4.54 262.35	2 290	2.27 0.90	2.52	.08
รวม	266.89	292			
แบบเสียสละระหว่างกลุ่มภายในกลุ่ม	19.11 190.47	2 290	9.56 0.66	14.47*	.00
รวม	209.58	292			
รวมทุกแบบระหว่างกลุ่มภายในกลุ่ม	9.57 65.14	2 290	4.78 0.23	20.78*	.00
รวม	74.71	292			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบรายคู่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครพนม จำแนกตามประเภท

ประเภทโรงเรียน	$\bar{X}$	ประถมศึกษ	ขยายโอกาส	มัธยมศึกษา
		3.83	3.47	3.24
ประถมศึกษา	3.83	-	.36*	.59*
ขยายโอกาส	3.47		-	.23
มัธยมศึกษา	3.24			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบรายคู่ แบบผู้นำผู้บริหารสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐาน จังหวัดนครพนม จำแนกตามขนาด
โรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		3.94	3.50	3.35
ขนาดเล็ก	3.94	-	.44*	.59*
ขนาดกลาง	3.50		-	.15
ขนาดใหญ่	3.35			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเปรียบเทียบการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จังหวัดนครพนม จำแนกตามประเภทและขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 6 โดยโรงเรียนประถมศึกษาที่มีแบบผู้นำสูงกว่าโรงเรียนขยายโอกาสและโรงเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนขนาดเล็กมีแบบผู้นำสูงกว่าโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ ดังตารางที่ 7- 8

ตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบการจัดการความขัดแย้งของ
ผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จังหวัดนครพนม

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
การเอาชนะระหว่างกลุ่มภายในกลุ่ม	7.08 253.27	2 290	3.54 0.87	4.05	.18
รวม	260.35	292			
การยอมให้ระหว่างกลุ่มภายในกลุ่ม	69.98 187.84	2 290	34.99 0.65	54.02*	.00
รวม	257.81	292			
การหลีกเลี่ยงระหว่างกลุ่มภายในกลุ่ม	8.57 217.28	2 290	4.28 0.75	5.72*	.00
รวม	225.84	292			
การร่วมมือระหว่างกลุ่มภายในกลุ่ม	0.66 262.05	2 290	0.33 0.90	0.36	.70
รวม	262.71	292			
การประนีประนอมระหว่างกลุ่มภายในกลุ่ม	22.14 88.97	2 290	11.07 0.31	36.09*	.00
รวม	111.11	292			
รวม	93.68	292			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบรายคู่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการ
ความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน
จังหวัดนครพนม จำแนกตามประเภทโรงเรียน

ประเภทโรงเรียน	$\bar{X}$	ประถมศึกษา	ขยายโอกาส	มัธยมศึกษา
		3.45	2.44	2.36
ประถมศึกษา	3.45	-	1.01*	1.09*
ขยายโอกาส	2.44		-	.08
มัธยมศึกษา	2.36			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบรายคู่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการ
ความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน
จังหวัดนครพนม จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		3.82	3.46	3.26
ขนาดเล็ก	3.82	-	.36*	.56*
ขนาดกลาง	3.46		-	.20
ขนาดใหญ่	3.26			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. แบบผู้นำมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จังหวัดนครพนม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ($r = 0.94$) ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างแบบผู้นำกับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครพนม

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	Y_5	Y
X_1	1.00	0.47**	0.24**	0.40**	0.72**	0.26**	0.38**	0.30**	0.36**	0.60**	0.58**
X_2		1.00	0.06	0.25**	0.60**	0.08	0.09	0.13*	0.83**	0.42**	0.47**
X_3			1.00	0.20**	0.64**	0.99**	0.26**	0.96**	0.01	0.18**	0.76**
X_4				1.00	0.71**	0.20**	0.93**	0.19**	0.31**	0.48**	0.64**
X					1.00	0.65**	0.65**	0.66**	0.50**	0.59**	0.94**
Y_1						1.00	0.26**	0.94**	0.01	0.18**	0.76**
Y_2							1.00	0.25**	0.10	0.51**	0.64**
Y_3								1.00	0.14	0.22**	0.76**
Y_4									1.00	0.41**	0.47**
Y_5										1.00	0.65**
Y											1.00

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ตัวแปรแบบผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถพยากรณ์การจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครพนมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ แบบแยกตัว แบบเสียสละ และแบบมิตรสัมพันธ์ ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ค่าสถิติของตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์การจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครพนม โดยรวม

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	b	SEb	β	t	sig
แบบแยกตัว (X_3)	0.76	0.57	0.39	0.01	0.65	37.25**	.00
แบบเสียสละ (X_4)	0.91	0.82	0.29	0.01	0.43	23.94**	.00
แบบมิตรสัมพันธ์ (X_2)	0.96	0.92	0.27	0.02	0.32	17.83**	.00
$a = 0.22R = 0.96 R^2 = 0.92.E_{est} = 0.17$							

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

1. แบบผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครพนม โดยรวมเป็นแบบมิตรสัมพันธ์มากที่สุด รองลงมาคือแบบผสมผสาน แบบเสียสละ และแบบแยกตัวน้อยที่สุด จะเห็นได้ว่าตามทฤษฎีของ Raddin William J. (1970) ผู้นำแบบมิตรสัมพันธ์ (Related) เป็นแบบที่เน้นให้ความสำคัญมากในด้านที่เกี่ยวกับคน แต่เน้นให้ความสำคัญน้อยในด้านที่เกี่ยวกับงาน เชื่อว่าคนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่สุดจะต้องมาก่อนเรื่องงาน จะเน้นในเรื่องการพัฒนาบุคคลเป็นสำคัญ เป็นคนแบบกันเองเรียบง่าย ไม่เป็นที่สังเกตของใคร ชอบสนทนาวิสาสะ เห็นอกเห็นใจคน ยอมรับเห็นด้วยกับผู้ร่วมงาน มีอัธยาศัยเป็นมิตร ชอบสร้างบรรยากาศของความอบอุ่น ปลอดภัย มันคงในหน่วยงานของตนเอง

2. การจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครพนมโดยรวมใช้แนวทาง การร่วมมือมากที่สุด รองลงมา คือ การประนีประนอม การยอมให้ การหลีกเลี่ยง และการเอาชนะน้อยที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทธภรณ์ กุลบุตร (2554) ได้ศึกษาเรื่องการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 พบว่า สาเหตุที่ทำให้เกิดความขัดแย้งมากที่สุดอาจมีที่มาจากความขัดแย้งระหว่างบุคคล การแบ่งพรรคแบ่งพวกของผู้ร่วมงาน และวิธีการจัดการความขัดแย้งที่ผู้บริหารเลือกใช้มากที่สุด ได้แก่ วิธีการร่วมมือมากที่สุด รองลงมา คือ การประนีประนอมการยอมให้ การหลีกเลี่ยงและการเอาชนะ

3. แบบผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครพนม ในโรงเรียนประถมศึกษา โรงเรียนขยายโอกาส และโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมและรายด้าน พบว่าแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่าแตกต่างกัน 2 ด้าน คือ แบบผสมผสาน แบบผู้เสียสละทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนที่มีประเภทต่างกันย่อมมีบริบททางการศึกษาที่แตกต่างกัน แบบผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครพนม จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยรวมและรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้บริหารโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน พบแตกต่างกัน 3 ด้าน คือ แบบผสมผสาน แบบมิตรสัมพันธ์และแบบผู้เสียสละ โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีพฤติกรรมผู้นำมากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่

ผลการเปรียบเทียบการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดนครพนม จำแนกตามประเภทและขนาดโรงเรียน ดังนั้นการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครพนม จำแนกตามประเภทโรงเรียน พบว่า โรงเรียนประถมศึกษา โรงเรียนขยายโอกาส และโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมและรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การจัดการความขัดแย้งของโรงเรียนที่มีประเภทโรงเรียนต่างกัน พบแตกต่างกัน รายด้าน คือ การยอมให้ การหลีกเลี่ยง โดยโรงเรียนประถมมีการจัดการความขัดแย้งสูงกว่าโรงเรียนขยายโอกาส และโรงเรียนมัธยมศึกษา การจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครพนม จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ โดยรวมและรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การจัดการความขัดแย้งของโรงเรียนที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน พบว่าแตกต่างกัน 3 ด้าน คือ การยอมให้ การร่วมมือ และการประนีประนอม โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีการจัดการความขัดแย้งสูงกว่าโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ ทั้งนี้เพราะโรงเรียนขนาดเล็กมีบุคลากรน้อย ผู้บริหารจึงต้องเข้ามามีบทบาทมากในการแก้ไขปัญหาทุกอย่างสูงกว่าโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ ซึ่งโรงเรียนเหล่านั้นมีบุคลากรเพียงพอ สอดคล้องกับงานวิจัยของกิระติ ยางธิสาร (2554) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียนในเขตอำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม เมื่อศึกษาการเปรียบเทียบการจัดการความขัดแย้ง จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. แบบผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครพนม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่ารูปแบบของผู้นำแต่ละแบบ มีผลต่อการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารที่แตกต่างกันเช่นกัน ทั้งนี้เพราะในจังหวัดนครพนม หน่วยงานของการศึกษา มีการส่งเสริม อบรมพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในความเป็นผู้นำ สามารถพัฒนา ตนเองและความสามารถในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งต่างๆ ได้เป็นอย่างดี ไม่เกิดความขัดแย้งที่รุนแรง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ งามอาจ วรณวิสิทธิ์ (2554) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแบบผู้นำกับบรรยากาศองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ตัวแปรแบบผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานที่สามารถพยากรณ์การจัดการความขัดแย้ง ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครพนม ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีจำนวน 3 แบบ คือ แบบแยกตัว แบบเสียสละและแบบมิตรสัมพันธ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารเป็นกลไกที่สำคัญในการแก้ไขจัดการความขัดแย้งต่างๆ ในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ที่ผู้บริหารจะจัดการแก้ไขปัญหาก็จะต้องมีพฤติกรรมความเป็นผู้นำที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งนั้นๆ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. แบบผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครพนม ส่วนใหญ่เลือกใช้ เรียงตามอันดับ ดังนี้ อันดับ 1 แบบมิตรสัมพันธ์ อันดับ 2 แบบผสมผสาน อันดับแบบเสียสละ และอันดับสุดท้ายแบบแยกตัว ดังนั้นผู้ศึกษาจึงขอเสนอแนะดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาและเลือกวิธีการบริหารตามแบบผู้นำที่หลากหลายและเหมาะสมควรให้ความสำคัญกับการบริหารงานควบคู่การมีมิตรสัมพันธ์ที่ดีไปด้วยเพื่อให้การบริหารงานเป็นไปด้วยความราบรื่น

2. การจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดนครพนม ส่วนใหญ่เลือกใช้ เรียงตามลำดับ ดังนี้ 1) การร่วมมือ 2) การประนีประนอม 3) การยอมให้ 4) การหลีกเลี่ยง และอันดับสุดท้ายการเอาชนะ ดังนั้นผู้ศึกษาจึงขอเสนอแนะดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรได้รับการส่งเสริม

และพัฒนาตนเอง เช่นอบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับวิธีการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในองค์กรเพื่อจะได้นำความรู้มาใช้ในสถานศึกษาอย่างถูกต้อง

3. เมื่อจำแนกตามประเภทและขนาดสถานศึกษาพบว่าแบบผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จังหวัดนครพนมแตกต่างกัน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรประเมินแบบผู้นำของตนเองเพื่อวินิจฉัยด้วยตนเองว่าเป็นผู้นำแบบใด จะได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เป็นแบบผู้นำที่ดี สามารถบริหารงานให้สอดคล้องกับประเภทและขนาดของสถานศึกษาของตนเอง เพราะบริบทของสถานศึกษาที่แตกต่างกันย่อมมีการบริหารที่ต่างกันด้วย ซึ่งจะส่งผลให้การบริหารงานในสถานศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. เมื่อจำแนกตามประเภทและขนาดสถานศึกษาพบว่า การจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จังหวัดนครพนม แตกต่างกัน ดังนั้น ผู้บริหารควรศึกษาข้อมูลและลักษณะนิสัยของผู้ร่วมงาน ในองค์กร สร้างความเข้าใจในการทำงาน เพื่อเป็นการลดความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นและเมื่อพบความขัดแย้งก็เลือกวิธีการจัดการความขัดแย้งที่ถูกต้องเหมาะสมกับปัญหาที่เกิดขึ้น

5. แบบผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จังหวัดนครพนม ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษารูปแบบของผู้นำแต่ละแบบทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้งเพื่อนำมาปรับใช้ในการบริหารงาน เพราะไม่มีรูปแบบใดที่ดีที่สุด ต้องรู้จักปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

6. แบบผู้นำแบบแยกตัว แบบเสียสละ และแบบมิตรสัมพันธ์ สามารถพยากรณ์การจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาได้ ผู้ศึกษาจึงขอเสนอแนะดังนี้ ควรส่งเสริมหรือพัฒนารูปแบบความเป็นผู้นำคุณลักษณะของผู้นำที่ดี และควรนำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้ร่วมกับการจัดการความขัดแย้ง เพราะเป็นสิ่งที่สังคมไทยยึดปฏิบัติ เพื่อให้องค์กรเกิดความสงบและแก้ปัญหาความขัดแย้งได้อย่างยั่งยืน มั่นคงและเกิดประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารที่สามารถจัดการกับความขัดแย้ง

2. ควรศึกษาวิจัยกรณีศึกษาผู้บริหารดีเด่นด้านต่างๆ ว่ามีแบบผู้นำแบบใดในการพัฒนาตนเองและใช้วิธีการใดในแก้ปัญหาการจัดการความขัดแย้งจนเกิดผลสำเร็จในการบริหารงานในโรงเรียน

3. ควรศึกษาสาเหตุของความขัดแย้งในสถานศึกษา และการจัดการความขัดแย้งที่เหมาะสมของแต่ละสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กิริติ ยางธิสาร. (2554). *การบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียนในเขตอำเภอดงหลวง จังหวัดนครพนม*. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต. นครพนม : มหาวิทยาลัยนครพนม.
- Yangthisan K. (2011). *Conflict management of school administrators in the Wangyang district area, Nakhon Phanom province* (Unpublished master's thesis). Nakhon Phanom University, Nakhon Phanom, Thailand.
- จิตพามาต เชื้อโฮม. (2553). *วิธีการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Chuahome, J. (2010). *Methods of conflict management of school administrators under the Office of Bangkok Metropolis's Education* (Unpublished master's thesis). Ramkhamhaeng University, Bangkok, Thailand.
- ปรีชา เรืองสมุทร. (2553). *ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษา*. [ออนไลน์], เข้าถึงได้จาก ; <https://prateeptham.wordpress.com/> [มีนาคม 2553].
- Roengsamut, P. (2011). *Administrators in the Education Reform Era*. [online], Available : <https://prateeptham.wordpress.com/>. [March 2553].
- พัชรภรณ์ กุลบุตร. (2554). *การจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1*. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Kullabut, P. (2011). *Conflict management of the educational institution administrators, Mae Hong Son Primary Education Service Area 1* (Unpublished master's thesis). Chiang Mai University, Chiang Mai, Thailand.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). *แผนการศึกษา ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-2559)*. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

Office of the Education Council. (2010). *Education plan, revised ed. (2009-2016)*. Bangkok : Office of the Education Council.

องอาจ วรรณวิสิทธิ์. (2554). *ความสัมพันธ์ระหว่างแบบผู้นำกับบรรยากาศองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. ฉะเชิงเทรา : มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.*

Wannavisit, O. (2011). *The relationship between school administrators' leadership style and organizational climate of schools under the Office of Chon Buri Educational Service Area 2* (Unpublished master's thesis). Rajanagarindra Rajabhat University. Chachoengsao, Thailand.

Raddin William J. (1970). *Management effectiveness*. New York : McGraw-Hill.

Thomas Kenneth W. And Kilmann Ralph H. (1987). *Thomas-Kilmann conflict mode interest*. 27th Printing. New York : XICOM Incorporated.